

ส่วนที่ 3 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กฎหมายและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะรัฐมนตรีแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

5.2.4 การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน มีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัย ควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชน และสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รวมถึงส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

ได้กำหนดบทบัญญัติที่ถือเป็นกรอบและแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ทั้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะในหมวดที่ 2 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาที่กำหนดให้การศึกษาดำเนินไปอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552 – 2559)

เป็นแผนระยะยาวภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลกเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีวัตถุประสงค์และแนวนโยบาย ดังนี้

- 1) พัฒนาคณะรัฐมนตรีอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา
- 2) สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้
- 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคณะรัฐมนตรี และสร้างสังคม

คุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

นโยบายของรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

ข้อ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของไทย รัฐบาลจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งยวดในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดหรือประสพภัยร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติโดยไม่คำนึงถึงความรู้สำนึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถาบันศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐ เรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการ และการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

ข้อ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่ สังคมที่มีความหลากหลายเนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน

3.6 จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

ข้อ 4 การศึกษาและการเรียนรู้ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทยมาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กัน ดังนี้

4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความ ใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.2 ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับ เปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือด้วยโอกาส จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมี สิทธิเลือกรับบริการการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนโดยจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นตามศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคลและบริหารจัดการได้อย่างอิสระและคล่องตัวขึ้น

4.4 พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกัน เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การ แก้ปัญหาการรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะโดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครู หรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.7 ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ สนับสนุน ให้องค์กรทางศาสนา มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม

4.8 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประชาชน ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

4.9 สนับสนุน การเรียนภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่เสาหลักวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนและเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

4.10 ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพเพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

ข้อ 5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

5.5 ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัยเยาวชนให้ มีน้ำใจนักกีฬา มี วินัย ปฏิบัติตามกฎหมายมารยาท และมีความสามัคคี อีกทั้งพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติจนสร้างชื่อเสียงแก่ประเทศชาติ

ข้อ 6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

6.1 ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ .ศ.2557 ที่ยังค้างอยู่ ก่อนที่จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปี นี้ และสานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยติดตามให้มีการเบิกจ่ายอย่างคล่องตัวตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น รวมทั้งจะดูแลไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค

6.2 สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558 ที่ให้ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณและความพร้อมในการดำเนินงานรวมทั้งนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประหยัด ไม่ซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพ ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหน้าที่สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็นและแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อแสดงความโปร่งใส เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ค วบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่ระดับกระทรวง จนถึงระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค โดยจะจัดให้มีระบบและกลไกในการติดตามตรวจสอบไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า

ข้อ 10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกัน

ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

10.1 ปรับปรุงระบบราชการในด้านองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น ทบทวนการจัดโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนหรือล้าล้นกัน หรือมีเส้น การปฏิบัติงานที่ยืดยาว ปรับปรุ งวิธีปฏิบัติราชการให้ทันสมัยโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ แก่ไข กฎระเบียบให้โปร่งใส ชัดเจน สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดระบบ อัตราค่าจ้างและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการภาครัฐ แบบใหม่การตอบสนองความต้องการของประชาชนใน ฐานะที่เป็นศูนย์กลาง และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบ ราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาคธุรกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติ และการรักษา บุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับ ความจำเป็น และตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้

10.3 ยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการ เชิงรุกทั้งในรูปแบบการเพิ่มศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนในต่างจังหวัดโดยไม่ได้ อดเดินทางเข้า มาয়ส่วนกลาง ศูนย์บริการสาธารณะแบบครบวงจรที่ครอบคลุมการให้บริการที่หลากหลายซึ่งจะจัดตั้ง ตามที่ชุมชนต่างๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางไปติดต่อขอรับบริการได้โดยสะดวกการให้บริการถึง ตัวบุคคลผ่านระบบศูนย์บริการร่วม ณ จุดเดียว (One Stop Service) และระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ที่สมบูรณ์แบบพัฒนาหน่วยงานของรัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีการสร้างนวัตกรรมในการทำงาน อย่างประหยัดมีประสิทธิภาพ และระบบบูรณาการ

10.4 เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐวาง มาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักกา รเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ใน การบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ

10.5 ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และ จิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหาร จัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ไม่จำเป็น สร้าง ภาระแก่ประชาชนเกินควร หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง การอ อนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการของรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดยาว ใช้เวลานาน ซ้ำซ้อน และเสียค่าใช้จ่ายทั้งของ ภาครัฐและประชาชน

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรีตามประกาศ ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2558 โดยแต่งตั้งให้ พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดย พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ ยังคงความเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตามประกาศ ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2558

เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2558 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบนโยบายแก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารส่วนภูมิภาค และข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั่วประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและของกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลต่อเด็ก เยาวชน ประชาชน และการพัฒนาประเทศโดยรวม

ทัศนคติในการทำงาน

เหตุผลความจำเป็น ที่เกิดขึ้นกับประเทศจนมีคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาลปัจจุบันได้เข้ามาบริหารประเทศ เนื่องจากสถานการณ์บ้านเมืองอยู่ในสภาวะการณ์ไม่ปกติ ต้องช่วยกันยุติความขัดแย้งและปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งในส่วนของการศึกษา นั้น ถือเป็นพื้นฐานการปฏิรูปทุกเรื่องเริ่มจากการปฏิรูป 11 ด้านของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานของความมั่นคงยั่งยืนในการปฏิรูปประเทศ ต้องใช้เวลานานและต้องมีแผนปฏิรูปทั้งระยะเร่งด่วน ระยะปานกลาง และระยะยาว กระทรวงศึกษาธิการต้องดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโดยคำนึงถึงอนาคตของนักเรียน ซึ่งก็คือลูกหลานของเรา ให้มีชีวิตที่สดใสและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ต่อจากนี้ต้องขอทุกคนสละเวลามากขึ้น เพราะมีงานเร่งด่วนที่ต้องทำ ต้อง ผลักดันมากขึ้น เร็วขึ้น และต้องสื่อสารกันเพื่อลดความรู้สึกขัดแย้งทั้งหมดในกระทรวงศึกษาธิการ โดยจะขอดูที่ผลงาน

แนวคิดในการทำงานของส่วนราชการ

ส่วนราชการตั้งแต่ระดับพื้นที่ จะต้องดำเนินการแปลงนโยบายทั้งของรัฐบาลและของกระทรวงศึกษาธิการ ตามภารกิจงานในขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ มีการศึกษาวิเคราะห์และปรับกลยุทธ์การทำงานปัจจุบันให้สอดคล้องกับแนวนโยบายให้เห็นผลเป็นรูปธรรมเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและความคิดเห็นของผู้บริหารระดับพื้นที่ ตลอดจนผู้บริหารระดับสูง

เนื่องจากมีเวลาจำกัด จึงต้องการความคิดเห็นเพื่อการหลอมรวมวิธี การทำงานให้รวดเร็วและทำงานร่วมกันได้คล่องตัวมากยิ่งขึ้น โดยมีแผนการดำเนินการแบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้

- 1) งานที่ดำเนินการอยู่แล้วตรงตามนโยบาย
- 2) งานที่ดำเนินการอยู่แล้วสามารถปรับให้เป็นไปตามนโยบาย
- 3) งานที่ดำเนินการและเพิ่มตามนโยบายใหม่ แบ่งเป็น
  - (1) งานที่เพิ่มโดยไม่ต้องใช้งบประมาณดำเนินการ
  - (2) งานที่เพิ่มและใช้เวลาปรับงบประมาณดำเนินการ

แนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา

ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

น้อมนำกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา มาเป็นแนวทางปฏิบัติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ดังนี้

1. ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู
2. ให้ครูสอนเด็กให้มีน้ำใจกับเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งกับตัวเอง ให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า
3. ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี

กระทรวงศึกษาธิการโดยหน่วยงานการศึกษาทุกสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง น้อมนำกระแสพระราชดำรัส มาเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานการสอนของครู และจัดกิจกรรมโดยการถ่ายทอดพระราชดำรัส ทั้ง 3 ประการให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม และเป็นเส้นทางสู่ความสำเร็จการปฏิรูปการศึกษาของประเทศต่อไป

แนวนโยบายของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

การขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรหลัก และหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องสอดคล้องและขยายผลตามแนวนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการศึกษา ดังนี้

1. ทำให้เร็ว มีผลสัมฤทธิ์ภายในเดือนกันยายน 2559 ให้มากที่สุด ส่วนที่เหลือส่งต่อให้รัฐบาลต่อไป
2. ประชาชน สังคมพึงพอใจ ประเทศได้คนมีคุณภาพ
3. ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของกระทรวงศึกษาธิการลง
4. เร่งปรับหลักสูตร/ตำรา แต่ละกลุ่มให้เหมาะสม การพิมพ์ตำราต้องคุ้มราคา
5. ผลิตคนให้ทันกับความต้องการของประเทศ จบแล้วต้องมีงานทำ สามารถเข้าทำงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community : AEC) ให้ทันปี 2558 เพื่อช่วยแก้ปัญหาว่างงานและปัญหาสังคมได้
6. ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนที่ทำให้เด็ก ครู ผู้ปกครองมีความสุข
7. ใช้สื่อการเรียนการสอน กระตุ้นผู้เรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับเด็ก
8. ลดความเหลื่อมล้ำ จัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ
9. นำระบบ ICT เข้ามาใช้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและกว้างขวาง
10. การเรียนไม่ใช่เพื่อการสอบ แต่เรียนให้ได้ทักษะชีวิต สามารถอยู่ในยุคโลกไร้พรมแดน

แนวนโยบายด้านการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนโยบายทั่วไป 17 เรื่อง

1. การจัดทำแผนงาน/โครงการริเริ่มใหม่
  - 1.1 ต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของงานที่ปฏิบัติให้ชัดเจน
  - 1.2 ต้องมองภาพงานในอนาคตได้อย่างชัดเจน สามารถกำหนดรายละเอียดของงานหลักงานรอง และงานที่ต้องดำเนินการก่อน/หลัง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ
  - 1.3 ต้องมีฐานข้อมูลที่ถี่ ถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน ตั้งแต่หน่วยงานย่อยขึ้นมาจนถึงหน่วยงานหลักและทันต่อสถานการณ์ เช่น จะผลิตนักศึกษาอาชีวศึกษาต้องรู้ความต้องการจ้างงานของตลาดแรงงานในแต่ละสาขาวิชา

1.4 มีการวิเคราะห์ปัญหาและทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาให้ชัดเจน ซึ่งผลการวิเคราะห์ จะช่วยให้การแก้ปัญหาที่มีความแม่นยำมากขึ้น

2. การปรับปรุงแผนงาน/โครงการเดิมที่ไม่สัมฤทธิ์ผล

ให้ค้นหาสาเหตุปัญหาในการดำเนินงานที่ผ่านมา แล้ววิเคราะห์หาทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย เช่น ปัญหาเรื่องอายุของผู้เรียน ปัญหาอยู่ที่ครู ปัญหาอยู่ที่พ่อแม่ ปัญหาอยู่ที่สถานะแวดล้อมซึ่งบางครั้งสามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีหนึ่งวิธีเดียว

3. แผนงาน/โครงการตามพระราชดำริ

- 3.1 ให้มีการดำเนินโครงการตามพระราชดำรินในส่วนที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบโดยตรงหรือมีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3.2 โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ หรือพระบรมวงศานุวงศ์พระองค์ใดที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการ หรือให้การสนับสนุน ต้องสามารถอธิบายที่มา เหตุผล และ ความสำคัญของโครงการให้นักเรียนนักศึกษาผู้ให้เข้าใจหลักการแนวคิดของโครงการได้ชัดเจน รวมทั้งถ่ายทอดให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างดี
- 3.3 ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยการเรียนรู้ทำความเข้าใจและยึดเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งสามารถเผยแพร่ขยายผลต่อไป
- 3.4 ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติ และสถาบันหลักของชาติ

4. งบประมาณ

4.1 งบลงทุน

- 1) ให้เตรียมการดำเนินโครงการให้พร้อมในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ๒559
- 2) การใช้งบประมาณ เมื่อได้รับแล้วต้องเร่งดำเนินการตามแผนที่กำหนดให้เกิดการกระจายงบประมาณในพื้นที่

4.2 งบกลาง

- 1) ให้เสนอขอใช้งบกลางอย่างมีเหตุผลและใช้เท่าที่จำเป็น
- 2) ให้เกลี้ยงบประมาณปกติของส่วนราชการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4.3 การใช้งบประมาณในการดำเนินงาน ต้องเป็นไปตามความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ซึ่งรัฐบาลจะแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณภาครัฐ (คตร.) ทุกกระทรวง และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ คตร. เฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐของกระทรวงศึกษาธิการ และช่วยปฏิบัติงานของผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการเพื่อความโปร่งใสและถูกต้อง

4.4 งานบางโครงการที่มีการบูรณาการตามแผน งบประมาณบูรณาการนั้นๆ ให้มีการบูรณาการกับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้การใช้งบประมาณคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

5. เน้นการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร

5.1 จัดให้มีช่องทางด้านการสื่อสารอย่างเป็นระบบ นำเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาช่วยปฏิบัติงาน อาทิ การประชุมทางไกล โปรแกรมไลน์ เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) สร้างความเข้าใจภายในองค์กรให้มากขึ้น
- 2) ให้ผู้บริหารมีช่องทางติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลา สามารถถ่ายทอดคำสั่งไปยังหน่วยรองและหน่วยปฏิบัติได้ทันที รวดเร็ว และทั่วถึง

3) ให้มีการรายงานที่รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และทดสอบระบบที่มีอยู่เสมอ

5.2 ทุกหน่วยงานต้องจัดให้มีแผนประชาสัมพันธ์ อาทิ

- 1) เสมอภาค เป็นการประชาสัมพันธ์ภายในองค์กร คือ การสร้างความเข้าใจภายในองค์กร หน่วยงาน
- 2) ประชาชนเทศ เป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อภายนอกองค์กร คือ การสร้างความเข้าใจกับประชาชน

6. อำนาจการเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน

กรณีเกิดอุบัติเหตุ ภัยพิบัติ หรือเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา ทั้งที่เกิดในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา อาทิ การกล่าวหาพฤติกรรมผู้บริหาร การประท้วงต่อต้านผู้บริหาร นักเรียนเจ็บป่วยผิดปกติ โรงเรียนเกิดวาตภัย ฯลฯ ให้ทุก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ทบทวนปรับปรุง หรือทำการซักซ้อมความเข้าใจอยู่เสมอมา ซึ่งเบื้องต้นต้องมีรายละเอียดดังนี้

- 1) มีการจัดระบบและกำหนดผู้ปฏิบัติที่ชัดเจน
- 2) มีวิธีการ ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ระยะเวลาสั้น และระยะยาว
- 3) สำนักรบบที่มีอยู่ให้มีความพร้อมปฏิบัติงานอยู่เสมอ
- 4) ให้มีระบบการรายงานเหตุด่วนตามลำดับชั้นอย่างรวดเร็ว

7. การร่วมมือกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

การประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ให้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการจัดการศึกษา ให้ครบวงจร เช่น ร่วมกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนให้นักเรียนนักศึกษา เข้าทำงานระหว่าง ทำการศึกษา และการรับเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา

8. ให้ความสำคัญกับการบริหารงานส่วนภูมิภาคและเขตพื้นที่ต่างๆ ของแต่ละส่วนราชการ

- 8.1 ให้มีกรทบทวนบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของหน่วยงานระดับพื้นที่ให้ครบถ้วน
- 8.2 กำหนดบทบาทภารกิจในสิ่งที่ต้องรู้และสิ่งที่ยังไม่รู้ ให้มีการแบ่งภารกิจงานให้ชัดเจน
- 8.3 กำหนดความต้องการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้พอเพียง

9. โครงการจัดอบรม สัมมนา ต้องบรรลุตามวัตถุประสงค์

9.1 การจัดโครงการประชุมสัมมนา ต้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบาย และเกิดประโยชน์แก่ประชาชน

9.2 การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย วิทยากร หรือส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนา กับหน่วยงานในทุกระดับต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพ

10. ยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตร

ให้เร่งยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในกลุ่มเป้าหมายหลักนักเรียน นักศึกษา ให้มีความรู้ และสามารถใช้ในการสื่อสารเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมถึง ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

11. ให้มีการนำ ICT มาใช้ในการบริหารงานในกระทรวงศึกษาธิการอย่างทั่วถึงมีประสิทธิภาพ

11.1 ให้มีการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาทางไกล (Distance Learning Thailand) โดยบูรณาการเข้ากับสถานีวิทยุเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารเพื่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

11.2 จัดมี CEO ด้าน ICT เพื่อขับเคลื่อนงานการจัดการศึกษา การใช้สื่อเพื่อสร้างความเข้าใจ ความสนใจ และการประชาสัมพันธ์ด้าน “เสมาสนเทศ” และ “ประชาสนเทศ”

12. ให้ความสำคัญกับเทคนิคการสอนและการสื่อความหมาย

ส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาหรือต่อยอดวัตกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ จัดการเรียนการสอน การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดี ทำให้เด็กเกิดความสนใจเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

13. การดูแลรักษาสภาพแวดล้อม

13.1 ให้มีการประดับธงชาติในสถานที่ราชการและสถานศึกษาให้เรียบร้อย เหมาะสม

13.2 ดูแลความสวยงามและความสะอาด บริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบของหน่วยงาน และสถานศึกษาทุกระดับ

13.3 การรักษาความปลอดภัยของหน่วยงานและสถานศึกษา ต้องจัดให้มีแผนรักษาความปลอดภัยให้ชัดเจน อาทิ แผนเผชิญเหตุอัคคีภัย อุทกภัย จัดลำดับความสำคัญและสภาพปัญหาภัยคุกคามของแต่ละพื้นที่ และมีการซักซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ

14. ให้ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูและนักเรียน

14.1 ให้นำมอบภาระเสพราชการรัฐ มาเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานสอนของครู

14.2 ให้ลดเวลาเรียนต่อวันในช่วงเวลาบ่าย เพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาในห้องเรียนเพื่อการเรียนรู้

14.3 และเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้เกิดการผ่อนคลายและมีความสุข

15. การประเมินเพื่อมีวิทยฐานะให้สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ให้จัดระบบการประเมินผล ความก้าวหน้า และการปรับปรุงเพิ่มวิทยฐานะและภาระงานของครูผู้สอนให้สามารถวัดผลได้จริงสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะชีวิต

16. การแก้ปัญหาการจัดการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ให้เร่งรัดการดำเนินโครงการขับเคลื่อนตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้และสนับสนุนการดำเนินโครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง งบ ให้บังเกิดผลโดยเร็ว อาทิ โครงการสารฝันการกีฬาสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น

17. ครูควรมีข้อมูลนักเรียนและผู้ปกครอง

ให้จัดระบบการทำการระเบียนข้อมูลประวัติผู้เรียนและผู้ปกครองให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นระบบดูแลนักเรียนและช่วยแก้ปัญหาที่ตัวผู้เรียนและครอบครัวเป็นรายบุคคลได้ เช่น ครอบครัวที่ประสบเหตุภัยแล้ง อุทกภัยต่าง ๆ และรวบรวมเป็นข้อมูลในภาพรวมของหน่วยงานระดับพื้นที่ในการให้ความช่วยเหลือบรรเทาปัญหาในรูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

นโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา

1. นโยบายด้านการปราบปรามทุจริต

1.1 ห้ามมิให้มีการซื้อขายตำแหน่งหรือเรียกรับเงินเพื่อการสอบบรรจุ การรับโอน การโยกย้าย หรือผลตอบแทนอันใด ที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติราชการ

1.2 หยุดการทุจริตภายในองค์กรโดยเด็ดขาด หากพบข้อมูล

- 1) ดำเนินการสอบสวนหาผู้กระทำความผิดและดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างจริงจัง
- 2) ทำการตรวจสอบช่องว่างที่ทำให้เกิดการทุจริตตามที่ตรวจพบนั้นๆ และทำการแก้ไข
- 3) ปรับปรุงระบบ ระเบียบ รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตขึ้นอีก

1.3 ดำเนินการสุ่มตรวจสอบ หากพบมีการทุจริตในหน่วยงานใด ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานตามลำดับชั้นต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบด้วย ฐานปล่อยปละละเลยให้เกิดการกระทำผิดดังกล่าว

2. นโยบายด้านสวัสดิการ

2.1 การสอบบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย ให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม

2.2 ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สสสค.) ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการดูแลสวัสดิการและสวัสดิภาพครูให้ครอบคลุมทุกด้าน ไม่เฉพาะกรณีเสียชีวิตเท่านั้น เพื่อช่วยให้ครูได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3. นโยบายด้านการจัดการขยะ

3.1 ให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ขยายผลโครงการโรงเรียนขยะให้เพิ่มมากขึ้น

3.2 ให้สถานศึกษา/สถาบันการศึกษาทุกสังกัด ขับเคลื่อนนโยบายการจัดการขยะ โดยการปลูกจิตสำนึกแก่ผู้เรียนทุกระดับ ให้รณรงค์ทั้งขยะรู้จัดการคัดแยกประเภทขยะ และการจัดการขยะให้ถูกต้อง

4. นโยบายด้านการดูแลรักษาสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์

ให้มีมีการจัดระบบการดูแลรักษาสิ่งปลูกสร้างและครุภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

4.1 ระบบจัดหาและแจกจ่ายครุภัณฑ์ ให้ใช้หลักตรรกะในการดำเนินการ ตามเหตุผลและความจำเป็นของหน่วยงาน

4.2 ระบบซ่อมบำรุง ให้จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจสร้างระบบการดูแลซ่อมบำรุง ตรวจสอบวงรอบการใช้งาน กำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน มีการเชื่อมตงและร่วมมือกับหน่วยงานที่มีทักษะในการซ่อมบำรุง

4.3 ระบบดูแลอาคารสถานที่ ให้จัดระบบการดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตรวจสอบสภาพไม่ให้ทรุดโทรมอย่างต่อเนื่อง

นโยบายเฉพาะ : การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. การแก้ไขปัญหาเด็กประถมศึกษา อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

- 1) ปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนที่เห็นผลสัมฤทธิ์ชัดเจน เช่น การสอนแบบแจกลูกสะกดคำ โดยใช้แนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง (Brain Based learning : BBL)
- 2) กำหนดเป้าหมายให้นักเรียนชั้น ป.1 ต้องอ่านออกเขียนได้ชั้น ป.2 ขึ้นไปต้องอ่านคล่องเขียนคล่อง

2. การดูแลเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับ

- 1) ต้องมีฐานเด็กออกกลางคันที่ชัดเจน
- 2) เด็กที่ออกกลางคันต้องมีข้อมูลและติดตามดูแลให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับต่อเนื่อง หรือออกไปทำงานต้องส่งเสริมให้ได้รับการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีเครือข่ายประสานการติดตามอย่างเป็นระบบ

3. ให้บทวนปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา

- 1) ลดเวลาเรียนต่อวัน ลดการบ้านนักเรียน นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ไม่มีกิจกรรมเพิ่มภาระนักเรียนในเวลาที่เหลือ
- 2) ให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในห้องเรียนเพื่อการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนให้มากขึ้น เพื่อให้ผ่อนคลายและมีความสุข
- 3) ให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด ปฏิบัติ มากกว่าท่องจำเพื่อการสอบอย่างเดียว เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กยุคโลกไร้พรมแดน

4. การแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก

โรงเรียนที่มีครูสอนไม่ครบชั้นเรียน ให้จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Information Technology : DLIT) อย่างจริงจังและเต็มรูปแบบ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนไกลกังวลเป็นโรงเรียนต้นทางที่มีคุณภาพ

5. การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ใช้โครงการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาทางไกล(Distance Learning Television : DLTV) และผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Communication Technology : ICT) ด้วยการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (LIT)

6. การประเมินครู นักเรียน โรงเรียน

ให้หาความสมดุลระหว่างการควบคุมคุณภาพการศึกษากับภาระงานของครูที่ต้องเพิ่มขึ้น ตลอดจนปรับปรุงการคัดสรรครู ผู้บริหาร การประเมินวิทยฐานะให้เหมาะสม จัดรถโมบายเคลื่อนที่จากส่วนกลางเพื่อช่วยลดภาระครู หรือนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุน

ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2558 - 2563)

ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นภารกิจของทุกภาคส่วนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไปสู่ผลสำเร็จโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2558 - 2563) ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาของรัฐบาล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้ ความสามารถ และส่งผลดีต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ โดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ได้แก่ สมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 โดยมียุทธศาสตร์

ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปฏิรูปการเรียนการสอนยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปฏิรูปการพัฒนาวชิชีพ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ระยะเร่งด่วน ของคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ (ซูเปอร์บอร์ดการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2558)
มีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลการศึกษา โดยมีเป้าหมาย 6 ประการ ได้แก่

1. เด็กจบ ป.1 ต้องอ่านออกเขียนได้และต้องมีการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม
2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเสริมทักษะอาชีพเด็กชั้น ม .1 - 6 ต้องเลือกเรียนวิชาเสริมเป็นสาขาวิชาชีพเพื่อการวางแผนอาชีพในอนาคตได้
3. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. การปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ
5. การขยายผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง
6. ผลิตรุ่นที่มีความเข้มข้น อาทิ ครูทายาทที่มีความสามารถตอบรับการสอนของเด็กได้
อย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ต้องดำเนินการตลอดยุทธศาสตร์จนถึง พ.ศ. 2563

- 1. ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอน**
  1. ปฏิรูปหลักสูตร ตำรา หนังสือเรียน
  2. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
  3. ปฏิรูปสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา
  4. ปฏิรูปการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
  5. ปฏิรูปการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
- 2. ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการพัฒนาวชิชีพ**
  1. ปฏิรูประบบการสรรหา
  2. ปฏิรูประบบความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
  3. ปฏิรูประบบการพัฒนาครู
  4. ปฏิรูประบบการตอบแทนการปฏิบัติงานและการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ
- 3. ยุทธศาสตร์ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ**
  1. ปฏิรูปวัฒนธรรมใหม่ของสถานศึกษา
  2. ปฏิรูประบบวางแผน
  3. ปฏิรูประบบงบประมาณ
  4. ปฏิรูปโครงสร้างอำนาจหน้าที่
  5. ปฏิรูประบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
  6. ปฏิรูปโอกาสและคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาเริ่มแรกของคนในชาติ ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดในตน มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไป และการดำรงชีวิตในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ดังนี้

1. เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบ และกระบวนการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม
2. เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึงเด็กพิการ และด้อยโอกาส มีความรู้ และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เขียน และ การคิด เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่การศึกษาระดับสูง และโลกของการทำงาน
3. เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการประเมินหลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้
4. ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการ และเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สร้างความมั่นใจและไว้วางใจ ส่งเสริม ให้รับผิดชอบต่อผลที่เกิดกับนักเรียนที่สอดคล้องกับวิชาชีพ
5. เร่งสร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรคุณภาพที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี มีความสามารถรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีคุณภาพ และมาตรฐานได้เป็นอย่างดี
6. เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจและมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจน เป็นสถานศึกษาคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล
7. สร้างระบบการควบคุมการจัดการการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีข้อมูล สารสนเทศและข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างพร้อมบริบูรณ์ และมีนโยบายการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม
8. สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เร่งรัดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ส่งเสริม การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบของโรงเรียน ให้เป็นแบบร่วมคิดร่วมทำ การมีส่วนร่วม และการประสานงาน สามารถใช้เครือข่ายการพัฒนาการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ กลุ่มบุคคล องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่น

9. เร่งปรับระบบการบริหารงานบุคคลมุ่งเน้นความถูกต้อง เหมาะสม เป็นธรรม ปราศจากคอร์รัปชัน ให้เป็นปัจจัยหนุนในการเสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจ สร้างภาวะ
 จูงใจ แกร่งบันดาลใจ และความรับผิดชอบในความสำเร็จตามภาระหน้าที่

10. มุ่งสร้างพลเมืองดี ที่ตื่นตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ และทำให้
 การศึกษานำการแก้ปัญหาสำคัญของสังคม รวมทั้งปัญหาการคอร์รัปชัน

11. ทุ่มมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาล่าช้า และโรงเรียนขนาดเล็กที่
 ไม่ได้คุณภาพ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนต้องเสียโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

เพื่อให้การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
 ของประเทศและโลก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของ
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์
 กลยุทธ์ ผลผลิตจุดเน้น และตัวชี้วัด ดังนี้

วิสัยทัศน์

การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐาน
 ความเป็นไทย

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตร
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพ
 การศึกษา

เป้าประสงค์

1. นักเรียนระดับระดับก่อนประถมศึกษาที่มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยและได้สมดุล
 และนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัยและมีคุณภาพ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงคุณภาพและเสมอภาค
3. ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรม
 การทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล
5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานบูรณาการการทำงาน เน้นการบริหารแบบมี
 ส่วนร่วม กระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
6. พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ

มีประเด็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ทั่วถึง ครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ 1 นักเรียนระดับประถมศึกษามีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยและได้สมดุล และนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยและมีคุณภาพ

กลยุทธ์

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ
  - 1.1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
    - 1.1.1 ปลุกฝังผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลักของ คนไทย 12 ประการ
    - 1.1.2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวและบริการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพให้แก่นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา อย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถวางแผนชีวิตด้านการเรียน การประกอบอาชีพในอนาคต รวมทั้งสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
    - 1.1.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามวัย
    - 1.1.4 ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา เพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ รองรับการค้าสู่ประชาคมอาเซียน และเทียบเคียงสู่มาตรฐานสากล
  - 1.2 พัฒนาระบบส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพการจัดการศึกษา
    - 1.2.1 ส่งเสริมการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนทุกระดับทุกประเภทให้มีประสิทธิภาพ
    - 1.2.2 สนับสนุนการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพ
    - 1.2.3 ส่งเสริมการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม
    - 1.2.4 ส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี และนวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย การมีศูนย์รวมสื่อให้ครูสามารถยืมสื่อไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
    - 1.2.5 ส่งเสริมสนับสนุนการนำการทดสอบ NT, O-NET การประเมินของ PISA และระบบการทดสอบกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน
    - 1.2.6 ส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง
    - 1.2.7 ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพ ควบคู่ไปกับวิชาสามัญ ในระดับมัธยมศึกษา

1.2.8 จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลหลากหลายมิติให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นรูปธรรม ให้มีข้อมูลป้อนกลับและสามารถสะท้อนคุณภาพของผู้เรียน

2. สร้างแนวร่วมการกำกับดูแล พัฒนาคุณภาพนักเรียน

2.1 สร้างความเข้าใจและความตระหนักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้แก่ผู้ปกครองชุมชน สังคม และสาธารณชน

2.2 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.3 ประสานสถาบันที่รับนักเรียนเข้าศึกษาต่อให้คัดเลือกอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ

เป้าประสงค์ที่ 2 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและเสมอภาค

เป้าประสงค์ที่ 6 พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ

กลยุทธ์

1. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

1.1 สนับสนุนโรงเรียนดีมีคุณภาพ ตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ชุมชน และบริบทของพื้นที่ ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ให้เป็นโรงเรียนที่มีรูปแบบการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และมุ่งสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้ครอบคลุมทุกตำบล

1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนจัดการศึกษาวิชาชีพ ทั้งที่จัดเองและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีงานทำของผู้เรียน โดยเฉพาะโรงเรียน ที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อเป็นช่องทางในการเลือกประกอบอาชีพของผู้เรียน

1.3 ส่งเสริมการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบปกติ รูปแบบเพื่อความเป็นเลิศ รูปแบบเพื่อเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และรูปแบบการศึกษาทางเลือก ให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนแต่ละบุคคล และมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างรูปแบบต่าง ๆ

1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ เป็นการเฉพาะตามสภาพของพื้นที่ (พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่ง เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้)

2. เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดความเสี่ยงในการออกกลางคัน และดูแลช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎรอย่างเหมาะสม

2.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ นักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง เชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะเมื่อเกิดการส่งต่อนักเรียน

2.2 สนับสนุนการบริหารจัดการงบประมาณ ประเภทงบเงินอุดหนุนรายหัวให้ผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แบบตามตัวผู้เรียน (Demand-side Financing) มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ

2.3 สร้างความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และระบบคุ้มครองนักเรียน รวมทั้งให้เชื่อมโยงทุกระดับกับงานที่สัมพันธ์

2.4 ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือและจัดการศึกษา ที่เหมาะสม สำหรับเด็กด้อยโอกาสที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร เช่น เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่น เด็กต่างด้าว เด็กไทยที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน บุตรหลานของแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพและบุคลากรทางการศึกษา

เป้าประสงค์ที่ 3 ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

เป้าประสงค์ที่ 6 พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ

กลยุทธ์

1. ลดภาระงานอื่น นอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครู
  - 1.1 ขอความร่วมมือหน่วยงานต่างๆ หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมโครงการในช่วงเปิดภาคเรียน
  - 1.2 ส่งเสริมการบริหารจัดการในลักษณะกลุ่มโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีจำนวนครูไม่เพียงพอ
  - 1.3 ประสานความเป็นไปได้ในการกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาสอน อย่างน้อย 1 รายวิชาในโรงเรียนของตน และบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีคุณวุฒิที่เหมาะสม ช่วยสอนในโรงเรียนที่ครูไม่เพียงพอ
  - 1.4 ประสานและส่งเสริมการทำงานของจิตอาสา หรือความสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ เพื่อจัดหาผู้มาช่วยเหลือการทำงานต่างๆ ภายในโรงเรียน
2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ โดยเฉพาะด้านการวัดและประเมินผล และทักษะในการสื่อสารของครู ให้มีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
  - 2.1 เผยแพร่องค์ความรู้ และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม วิธีการจัดการเรียน การสอน การสอน คิดแบบต่างๆ และการวัดประเมินผล ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนให้มีคุณภาพตาม ศักยภาพเป็นรายบุคคล
  - 2.2 พัฒนาคู่มือที่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยการประยุกต์ใช้สื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเหมาะสม
  - 2.3 ส่งเสริมระบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ทั้งในโรงเรียนระหว่างโรงเรียนหรือภาคส่วนอื่นๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน
  - 2.4 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้
  - 2.3 ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน
3. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความสามารถทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
4. เสริมสร้างระบบแรงจูงใจ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน
  - 4.1 ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพมีผลงานเชิงประจักษ์
  - 4.2 ส่งเสริมความก้าวหน้าของครู ให้มีวิถีสอนที่สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

5. สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ
6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กร คณะบุคคลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง วางแผน สรรหาครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของโรงเรียนและสังคม
  - 6.1 สร้างความตระหนักกับองค์กร คณะบุคคลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการสรรหา ย้าย โอน บุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ และมีการวางแผนประชาสัมพันธ์
  - 6.2 ประสานสถาบันอุดมศึกษาผลิตครูที่มีวิชาเอกตรงกับความต้องการ สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้ และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์ที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อน การศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ที่ 5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานบูรณาการการทำงาน เน้นการบริหาร แบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ 6 พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ

กลยุทธ์

1. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบ

1.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีความสามารถและมีความ เข้มแข็งในการบริหารจัดการด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 บูรณาการการทำงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในส่วนกลาง เพื่อส่งเสริม ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพ ตามบริบทได้เพิ่มขึ้น

1.3 พัฒนาระบบช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการบริหารจัดการงบประมาณที่มี ประสิทธิภาพ

1.4 แก้ไขปัญหาการบริหารจัดการงบประมาณที่ไม่เหมาะสม ถูกต้อง ตามหลักธรรมาภิบาล ได้อย่าง รวดเร็ว

2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม

2.1 เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ถึงความจำเป็นและประโยชน์ของการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการพัฒนาการศึกษา

2.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2.1 ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบถึงความต้องการได้รับการช่วยเหลือของโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่ขาดแคลน อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร

2.2.2 ประสานหน่วยงานทุกภาคส่วนให้เข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนที่มีความมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพ การศึกษา แต่มีความขาดแคลนมาก

2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. ส่งเสริมการใช้การวิจัยเป็นฐานในการพัฒนาการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

4. ส่งเสริมให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรคณะบุคคล มีความรับผิดชอบต่อผล การดำเนินงาน

4.1 ส่งเสริมให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและองค์คณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่นักเรียนในพื้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อัตราการออกกลางคันลดลง มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลง

4.2 สร้างช่องทางรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้อง กับองค์กร องค์คณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง และติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

ผลผลิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินงาน 6 ผลผลิต คือ

- 1) ผู้จบการศึกษาก่อนประถมศึกษา
- 2) ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ
- 3) ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย
- 4) เด็กพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสมรรถภาพ
- 5) เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 6) ผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ

โดยมีหน่วยกำกับ ประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 183 เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยปฏิบัติการจัดการศึกษา เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวสามารถตอบสนองสภาพปัญหาและรองรับการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดเน้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดจุดเน้นการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จุดเน้นด้านผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล ดังต่อไปนี้

- 1.1.1 นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาที่สมดุล เหมาะสมกับวัย และเรียนรู้อย่างมีความสุข
- 1.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลัก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3
- 1.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษา อ่านออก เขียนได้ ด้านคำนวณ และด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม
- 1.1.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ ด้วยการแนะแนว ทั้งโดยครูและผู้ประกอบอาชีพต่างๆ (ผู้ประกอบการ ศิษย์เก่า สถานประกอบการ) และได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริตในอนาคต

1.1.5 นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์อย่างน้อย 2 ภาษา ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เหมาะสมตามช่วงวัย

1.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย ห่างไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1.2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษา ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหา และอยู่อย่างพอเพียง

1.2.3 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงาน และสามารถปรับตัวเข้ากับพฤติกรรม บนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย

1.3 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.1 เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลายตามหลักวิชา

1.3.2 เด็กด้อยโอกาสและเด็กในพื้นที่พิเศษ ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและอัตลักษณ์แห่งตน

1.3.3 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรี และศิลปะ

1.3.4 นักเรียนที่เรียนภายใต้การจัดการศึกษาโดยครอบครัว สถานประกอบการ บุคคล องค์กรวิชาชีพ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่น และการศึกษาทางเลือก ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

1.3.5 เด็กกลุ่มที่ต้องการการคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยา ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.6 เด็กวัยเรียนในถิ่นทุรกันดารได้รับการศึกษาและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ส่วนที่ 2 จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1 ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การสอนคิดแบบต่างๆ และการวัดประเมินผล ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

2.1.2 ครูสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเหมาะสม

2.1.3 ครูได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

2.1.4 ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

2.1.5 ครูจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน

2.1.6 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

2.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน

2.4 องค์กร คณะบุคคลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง วางแผนและสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและสังคม

ส่วนที่ 3 จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

3.1 สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ บริหารจัดการโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

3.1.1 โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอก และที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และเป็นผู้ประสานงานหลักให้โรงเรียนทำแผนพัฒนาเป็นรายโรงเรียน ร่วมกับผู้ปกครองชุมชน และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยใช้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาระบบช่วยเหลือ กำกับ ติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3.1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชิดชูเกียรติโรงเรียนที่นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อัตราการออกกลางคันลดลง มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลง อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

3.2 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.1 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกระดับทั้งส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.2 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกระดับทั้งส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตัวชี้วัด

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามจุดเน้นที่กำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดตัวชี้วัดดังนี้

จุดเน้นที่ 1 ด้านผู้เรียน

1. นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล

ตัวชี้วัด

- ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของการสอบ NT เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3
- ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผลการทดสอบระดับชาติ O-NET ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา โดยรวมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3
- ผลการทดสอบระดับชาติ O-NET กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับ
  - โรงเรียนที่มีความพร้อมสูง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5
  - โรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลางเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3-5
  - โรงเรียนที่มีความพร้อมน้อย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2-5
- นักเรียนมีความสามารถด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษตามมาตรฐานที่กำหนด
  - โรงเรียนที่มีความพร้อมสูง ร้อยละ 80
  - โรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลางร้อยละ 50
  - โรงเรียนที่มีความพร้อมน้อย ร้อยละ 30
- นักเรียนทุกคนที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะผู้นำนักเรียนอาเซียน
- ร้อยละ 100 ของจำนวนโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานสากล
- จำนวนศูนย์อาเซียนและโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเพิ่มขึ้นครบทุกเขตพื้นที่การศึกษา
- มีแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
- มีข้อสรุป/แนวปฏิบัติในการปรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- มีแนวทาง/วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนให้เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับห้องเรียน ระดับชาติ และระดับนานาชาติ
- สมาชิกชุมชนนักวัดและประเมินผลการเรียน ทุกคน มีความเข้มแข็งด้านการประเมิน

2. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักสามัคคี ปรองดอง สมานฉันท์ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทย ห่างไกล ยาเสพติด มีคุณลักษณะและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

- ระดับความสำเร็จการดำเนินกิจกรรม ให้ผู้เรียนมีค่านิยมหลักคนไทย 12 ประการ ครบทุกตัว สอดคล้องตามช่วงวัย

3. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนา เต็มตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

- ร้อยละ 80 ของนักเรียนพิการที่ได้รับโอกาสให้สามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ
- ร้อยละ 80 ของนักเรียนพิการผ่านการพัฒนาตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

จุดเน้นที่ 2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ครูได้รับการพัฒนาความรู้และสมรรถนะ

- ครูกลุ่มเป้าหมายจำนวน 123,688 คน มีองค์ความรู้ตามเนื้อหาที่กำหนดในระดับดีขึ้น
- ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ 4 กลุ่มสาระ จำนวน 225 เขต สามารถนิเทศและช่วยเหลือครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้
- ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มี ID Plan ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาตนเองอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับการพัฒนา

- ผู้บริหารสถานศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกลุ่ม 10% ล่างจำนวน 3,000 โรงเรียน ได้รับการพัฒนา
- ผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรง (โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนในฝัน และโรงเรียนดีประจำตำบล) มีความรู้ ความสามารถในการบริหารวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ในระดับดีขึ้น

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพมีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติอย่างเหมาะสม

- ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติทุกคน

4. องค์กรและคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมและการจัดสรรครู ทรชนักและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาบรรจุใหม่/ย้ายไปบรรจุ มีความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

- คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 225 เขต มีการบริหารงานบุคคลเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

จุดเน้นที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ

1. สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและการรับผิดชอบต่อการทำงาน

- เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา เบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 96 และงบลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 87
- สถานศึกษาทุกแห่ง (114 โรงเรียน) ในโครงการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียน นิตินิตบุคคล มีความสามารถพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลสัมฤทธิ์ของการกระจายอำนาจที่ร้อยละ ๕๐

2. สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินมาตรฐานเขต ระดับดีมากขึ้นไป ร้อยละ 80
- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553
- ร้อยละ 80 ของสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 3 ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)
- หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งมีผลงานที่เป็นเลิศ

.....